

Ylöjärven kaupunki
Asianumero/Saapumispäivä 451/00.02.03/ 26.11.2020
Tehtäväluokka
Käsittely pvm ja §

OIKAISUVAATIMUS

Vaadin tällä oikaisuvaatimuksella kuntalain mukaisesti Ylöjärven kaupunginhallituksen 16.11.2020 § 317 Kaupungin johtamisesta koskevan selvityksen hankkimista koskevan päätöksen kumoamista. Vaadin myös päätöksen täytäntöönpanon kieltoa.

Kaupunginhallitus on 26.10.2020 § 285 päättänyt käynnistää selvityksen, jossa kartoitetaan kaupungin johtamisen toimivuutta mukaan lukien kaupunginjohtaja, johtoryhmä ja kaupunginhallitus. Samalla kaupunginhallitus on päättänyt perustaa vain luottamushenkilöistä koostuvan valmistelutyöryhmän, joka hankkii ja valitsee ulkopuolisen selvityksen toteuttajan sekä ohjaa ja valvoo selvityksen toteuttamista. Tähän valmistelutyöryhmään on valittu jäseniksi kaupunginhallituksen puheenjohtaja Luojus ja kaupunginhallituksen jäsenet Ojares, Heiska ja Peltola sekä valtuuston I varapuheenjohtaja Lehtonen.

Vaikuttaa siltä, että kaupunginhallituksen puheenjohtaja Luojus on lähettänyt tarjouspyynnöt omasta sähköpostistaan. Pyysin kirjaamosta kaikki asiakirjat ja sähköpostit asiassa, mutta Luojus ei ole toimittanut jokaista omasta sähköpostistaan lähettämäänsä tarjouspyyntöä kirjaamoon. Näin ollen vain Luojus tietää, millaisen tarjouspyynnön hän lähetti ja kelle kaikille.

"Tarjouspyyntö" (eli erillinen, ei kenellekään tarjoajalle suoraan mennyt sähköposti) on toimitettu kaupungille kirjattavaksi kirjaamoon 30.10.2020 ja sen mukaan Luojus lähetti tarjouspyyntöjä kolmelle taholle. Tarjouksia tuli kuitenkin viideltä eri tarjoajalta. Pyysin myös Luojuksen vastaanottamia sähköposteja asiassa ja niiden liitteinä tulleita tarjouksia. Luojus ei kuitenkaan ole toimittanut saamiaan sähköposteja kirjaamoon, ainoastaan tarjousliitteet. Näin ollen epäselväksi jää, milloin ja millaisella saatekirjeellä kukin tarjous saapui.

Epäselväksi jää myös, millainen ohjausvaikutus Luojuksen puheluilla on ollut annettuihin tarjouksiin. Pyytämistäni tarjouksista myös jätettiin toimittamatta useita sivuja vedoten asiakirjojen salassapidettävyyteen, vaikka mielestäni tarjoukset ovat julkisia asiakirjoja. Myös Työterveyslaitoksen tarjouksessa mainitaan, että tarjous on tehty Luojuksen kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta. Jää epäselväksi, kuinka Luojus vaikutti valittuun selvitykseen.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Luojus on vastaanottanut tarjoukset suoraan omaan sähköpostiinsa ja valmistellut asiaa kaupunginhallitukselle ilman viranhaltijoita. Kaupunginhallitus on 16.11.2020 § 317 päättänyt hankkia selvityksen Työterveyslaitokselta. Hankinnan arvo on tämänhetkisen tiedon mukaan noin 17 200 euroa.

Ylöjärven kaupungin hallintosäännön hankintoja koskevat pykälät määräävät kaupungin toimielinten ja viranhaltijoiden ratkaisuvallasta kaupungin hankinnoissa. Hankinnoista päättäminen on julkisen vallan käyttöä. Hallintosäännön 79 §:n mukaisesti kaupunginjohtaja päättää yhteisistä hankinnoista 200 000 euroon asti. Yhteisellä hankinnalla tarkoitetaan hallintosäännön perusteella hankintaa, joka koskee kahta tai useampaa osastoa. Hallintosäännössä määrätään lisäksi, että osastopäälliköt päättävät osastonsa toimintaa koskevista hankinnoista 200 000 euroon saakka. Osastopäälliköllä on oikeus siirtää hankintatoimivaltaa alaiselleen viranhaltijalle 30 000 euroon saakka.

Kaupunginhallitus ja lautakunnat päättävät toimialallaan yli 200 000 euron hankinnoista. Hallintosäännön 80 §:n mukaan hankintapäätöksen tekevä viranhaltija allekirjoittaa tarjouspyyntöasiakirjat ja hankintasopimuksen. Kaupunginhallituksen päättämässä hankinnoissa tarjouspyyntöasiakirjat ja hankintasopimuksen allekirjoittaa kaupunginjohtaja ja lautakunnan päättämässä hankinnoissa tarjouspyyntöasiakirjat ja hankintasopimuksen allekirjoittaa asianomainen osastopäällikkö.

Kaupunginhallituksen perustamalla valmistelutyöryhmällä tai kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ei ole kaupunginvaltuuston päättämän kaupungin hallintosäännön perusteella toimivaltaa allekirjoittaa tarjouspyyntöasiakirjoja tai hankintasopimusta eikä tehdä päätöstä hankinta-asiassa. Kaupunginhallituksella ei ole hallintosäännön mukaisesti toimivaltaa tehdä myöskään alle 200 000 euron hankintapäätöstä. Hallintosäännön mukaan alle 200 000 euron hankinnoissa tämä toimivalta on osastopäälliköllä tai useampaa osastoa koskevan hankinnan osalta kaupunginjohtajalla tai heidän alaisellaan viranhaltijalla, jolle toimivalta on enintään 30 000 euron hankinnan osalta siirretty.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan / valmistelutyöryhmän allekirjoittamat tarjouspyyntöasiakirjat ja kaupunginhallituksen tekemä hankintapäätös on kumottava hallintosäännön vastaisina toimivallan ylityksen perusteella.

Kuntaliiton verkkosivuilla lukee:

"Tarkoitussidonnaisuuden periaate sisältää yleisen velvollisuuden käyttää toimivaltaa vain siihen tarkoitukseen, johon se on lain mukaan määritelty tai tarkoitettu käytettäväksi. Viranomaisen ei saa ryhtyä edistämään muita tarkoituseriä kuin niitä, jotka kuuluvat sen tehtäväpiiriin ja sisältyvät tapaukseen sovellettavan lain tavoitteisiin.

Vaatus viranomaisen toiminnan puolueettomuudesta ilmentää hallinto-oikeudellista objektiviteettiperiaatetta. Hallintotoiminta ei saa perustua epäasiallisiin tai hallinnolle muuten vieraisiin tarkoituseriin. Päätöksenteon ja toiminnan puolueettomuutta ja objektivisuutta säännellään ennen kaikkea esteellisyyssäännöksillä."

Koska kaupunginhallitus ei näe ongelmaa siinä, että se itse selvittää omaa toimintaansa, vaikuttaa siltä, että kaupunginhallituksen 16.11.2020 tekemä päätös osoittaa 26.10.2020 kaupunginhallituksen päätöksellä käynnistetyn selvitystyön kaupungin johtamisesta (jossa kartoitetaan kaupungin johtamisen toimivuutta mukaan lukien kaupunginjohtaja, johtoryhmä ja kaupunginhallitus) olevankin sisällöltään, tarkoituksiltaan ja tavoitteiltaan jotakin muuta kuin mitä kaupunginhallitus on selvitystyön 26.10.2020 käynnistäessään päättänyt. Näin ollen kaupunginhallituksen päätös 16.11.2020 näyttää olevan tarkoitussidonnaisuuden periaatteen vastainen aiempaan päätökseen nähden ja se on siksin kumottava.

Hallintolain 27 §:ssä ja 28 §:ssä säädetään esteellisyydestä ja esteellisyysperusteista: kukaan ei saa olla selvittämässä tai ratkaisemassa asiaa, jossa on itse asianosainen. Kaupunginhallituksen 26.10.2020 § 285 tekemä päätös koskee myös kaupunginhallituksen toiminnan selvittämistä. Samoin kaupunginhallituksen 16.11.2020 tekemän hankintapäätöksen mukaan hankittavaan selvitykseen piiriin kuuluu myös kaupunginhallituksen toiminta. Siksi on selvää, että kaupunginhallituksen jäsenet eivät voi itse olla selvittämässä omaa toimintaansa. **Kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja valmistelutyöryhmä ovat**

esteellisiä valmistelemaan, selvittämään tai ratkaisemaan heitä itseään koskevaa asiaa. Kaupunginhallituksen hankintapäätös on tästäkin syystä kumottava.

Kuntalain 143 §:ssä kielletään päätöksen täytäntöönpano sellaisessa tilanteessa, jossa oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon. **Tämä oikaisuvaatimus käy hyödyttömäksi, jos selvityksen hankintaan Työterveyslaitokselta kaupunginhallituksen päätöksen 16.11.2020 § 317 mukaisesti ryhdytään ja selvitystä aletaan toteuttaa ennen kuin asia on lainvoimaisesti ratkaistu, joten vaadin päätöksen täytäntöönpanosta pldättäytymistä siihen saakka, kunnes asia on lainvoimaisesti ratkaistu.**

Ylöjärvellä 25.11.2020